

جهت گیری دولت

سیرمایہ کذارى برای تولید
سال ۱۴۰۴

علاءالدین ازوجی

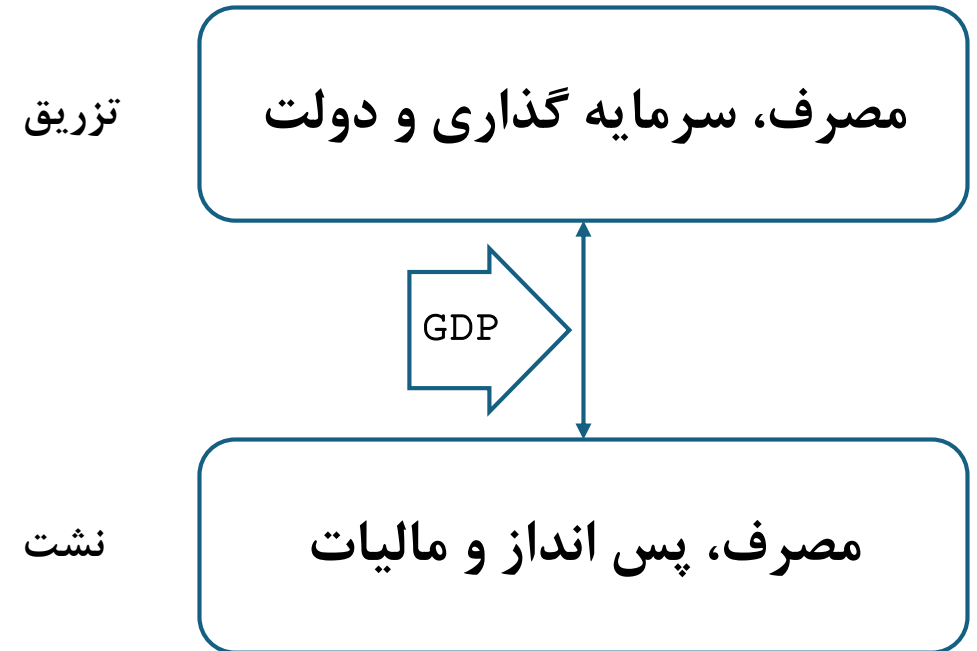
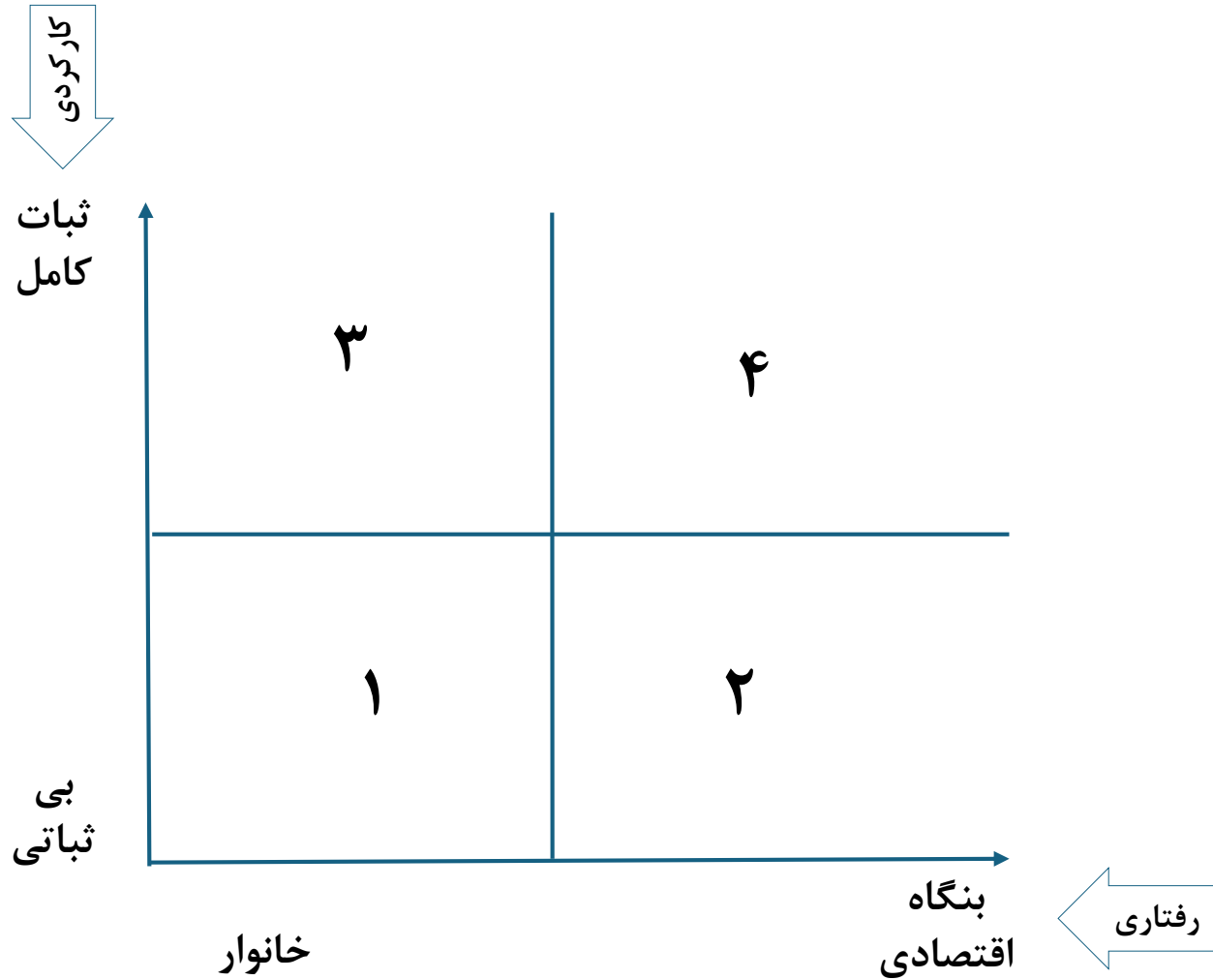
فروردین ۱۴۰۴

امسال هم مسئله عمده ما مسئله اقتصاد است. آنچه را که
من به عنوان توقع از دولت محترم، مسئولان محترم و مردم
عزیزمان امسال مطرح می‌کنم، باز یک مسئله اقتصادی
است. این مسئله اقتصادی ما شعار امسال هم خواهد بود و
آن، مربوط به سرمایه‌گذاری در اقتصاد است.

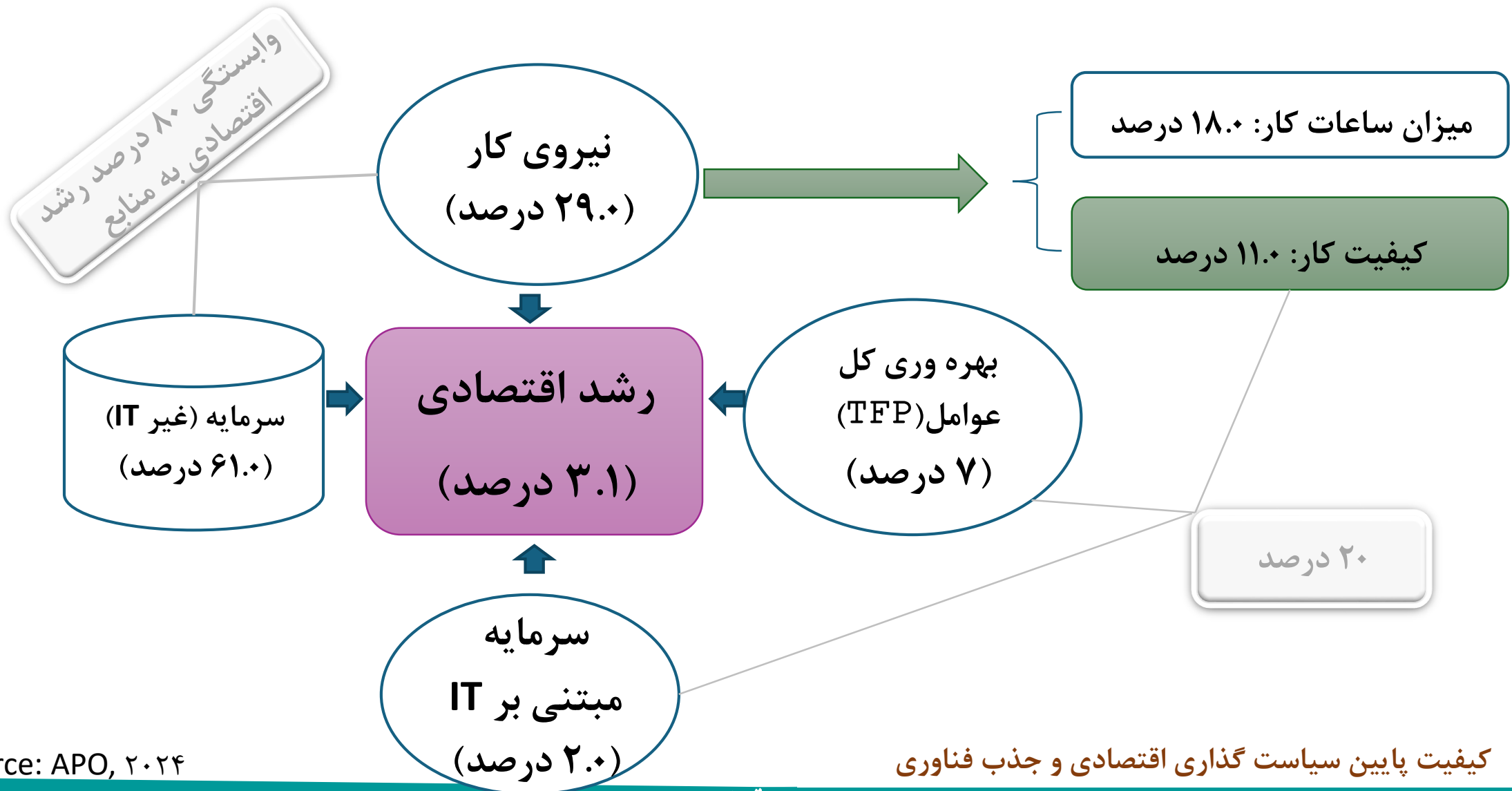
پیام نوروزی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) به مناسبت آغاز سال ۱۴۰۴

مفهوم شناسی

- نوع نگاه به سرمایه گذاری
- کارکرد دولت برای سرمایه گذاری
- نقطه مطلوب سرمایه برای تولید

منبع محور بودن رشد اقتصادی بلندمدت ایران ۱۹۷۰-۲۰۲۲

Source: APO, ۲۰۲۴

کیفیت پایین سیاست گذاری اقتصادی و جذب فناوری

کجا قرار داریم؟

در ۵ سال آینده کجا قرار خواهیم گرفت؟

سال ۲۰۲۳
GDP
۵۱۴ میلیارد دلار
(قیمت ثابت ۲۰۱۵)

سال ۲۰۲۸
GDP
۵۹۹ میلیارد دلار
(قیمت ثابت ۲۰۱۵)

سال ۲۰۲۸
GDP
۷۵۵ میلیارد دلار
(قیمت ثابت ۲۰۱۵)

۱۷۰.۵ میلیارد دلار ثابت
۹۵ (موجودی سرمایه)

۲۴.۵ میلیون نفر

سرمایه گذاری سال پایه
۸۵.۰ میلیارد دلار

سرمایه گذاری پایان برنامه:
۲۲۷.۰ میلیارد دلار

منابع مورد نیاز:
منابع انسانی
منابع مالی
منابع فناوری
منابع پایه
منابع انرژی

متوسط سرمایه گذاری سالانه
۱۴۰۳-۰۷: ۱۶۹.۰ میلیارد دلار

واقعیت‌های اقتصادی بین‌المللی و پیرامونی کشور

رخداد ۳ تغییر اساسی در ساختار کلان اقتصاد و تجارت جهان در سه دهه اخیر

- ۱- افزایش سهم خدمات در تجارت جهانی
- ۲- در هم تنیدگی سه زنجیره ارزش آمریکای شمالی، اروپا و آسیا بیش از گذشته
- ۳- دیجیتالی شدن اقتصاد جهانی و در هم تنیده شدن زنجیره های تولید

باز توزیع قدرت در اقتصاد سیاسی بین‌الملل به نوع جدیدی از توزیع قدرت دو قطبی

۱- سطح جهانی: رقابت بر سر تکنولوژی در کانون رقابت‌های چین و ایالات متحده است و زنجیره‌های ارزش رفته‌رفته از آن متأثر می‌شود.

۲- سطح منطقه‌ای: محیط جغرافیایی و ژئواکونومیک ایران، به تدریج از اوراسیای جدید سر برمی‌آورد و **چین**، **روسیه** و **هند** در کانون اوراسیای جدید قرار دارند.

✓ **ایران** در بطن تحولات فوق قرار دارد و باید بتواند بر شکل دهی به این روابط اثرگذار باشد.

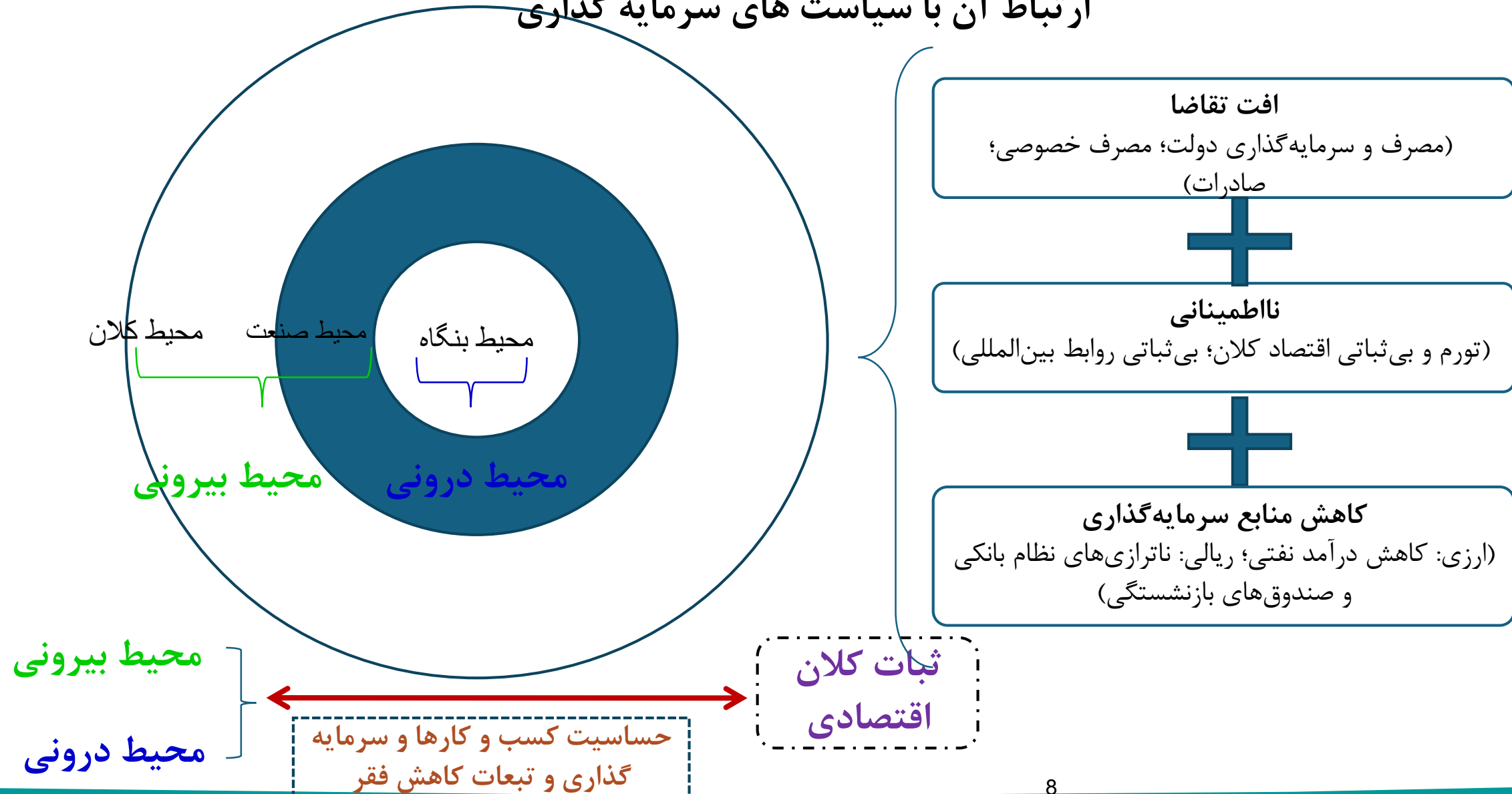
پیش‌بینی تغییر در موقعیت نفت و گاز با توجه به تغییرات فناوری و مسائل زیست محیطی

- بهبود معیشت و رفاه
- بهبود سرمایه گذاری
- ثبات کلان اقتصادی

کنترل نرخ
تورم

بهبود رشد
اقتصادی

مولفه های تاثیرگذار بر تولید و محیط کسب و کار و ارتباط آن با سیاست های سرمایه گذاری

ظرفیت سازی سرمایه گذاری های جدید (تشکیل سرمایه ثابت) کشور، از سال ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۲ - قیمت ثابت ۱۳۹۵

سال	تشکیل سرمایه کل (هزار میلیارد ریال)	تشکیل سرمایه ماشین آلات (هزار میلیارد ریال)	تشکیل سرمایه ساختمان (هزار میلیارد ریال)
۱۳۹۰	۵۲۴۹	۲۵۹۵	۲۵۵۶
۱۳۹۱	۳۹۸۸	۱۶۳۲	۲۲۸۲
۱۳۹۲	۳۵۲۵	۱۳۳۸	۲۰۹۹
۱۳۹۳	۳۷۷۷	۱۴۵۸	۲۲۲۶
۱۳۹۴	۳۲۴۸	۱۱۴۵	۱۹۸۰
۱۳۹۵	۳۱۸۹	۱۲۲۸	۱۸۴۱
۱۳۹۶	۳۱۷۲	۱۲۵۵	۱۷۹۳
۱۳۹۷	۲۶۷۰	۹۸۹	۱۵۸۸
۱۳۹۸	۲۴۹۳	۸۵۹	۱۵۵۵
۱۳۹۹	۲۵۷۴	۸۸۹	۱۶۱۳
۱۴۰۰	۲۵۷۴	۹۹۹	۱۴۹۹
۱۴۰۱	۲۷۴۶	۱۱۵۲	۱۵۱۷
۱۴۰۲	۲۹۴۴	۱۲۴۵	۱۶۲۴
متوسط رشد سالانه	-۴.۷	-۵.۹	-۳.۷
نسبت سال ۱۴۰۲ به سال ۱۳۹۰	۵۶.۱ درصد	۴۸.۰ درصد	۶۳.۵ درصد

کسب و کار

رکود و رونق

بانک مرکزی ایران، حساب های ملی ایران

○ در بیش از دهه اخیر آسیب به حجم سرمایه گذاری مشهود است به طوری که حجم تشکیل سرمایه ثابت در سال ۱۴۰۲ حدود ۵۶ درصد سال ۱۳۹۰ می باشد. یعنی برای کارفرمایان موجود و بالقوه در اقتصاد ملی، نگاه به افزایش سرمایه گذاری های جدید کم می باشد و حتی شاید بتوان گفت که تمایلی برای تکمیل طرح های نیمه تمام خود برای راه اندازی واحدهای اقتصادی ندارند. چون هنوز ثبات نسبی در حوزه کسب و کارها برقرار نشده است.

مهم ترین چالش های پیش روی فعالان اقتصادی و سرمایه گذاران

مانع اصلی پیش روی
کسب و کارها

عدم ثبات و
پیش بینی پذیری
اقتصاد کشور

■ تحمیل شرایط تحریمی به اقتصاد

■ ناهماهنگی و ناکارایی در سیاست گذاری ها

- چشم انداز اقتصاد کشور را مخدوش ساخته است.
- امکان برنامه ریزی بلندمدت را از کسب کارها سلب نموده است.
- برخی از فعالیتهای مولد اقتصادی را به ورطه تعطیلی کشانده و برخی دیگر را به تولید زیر ظرفیت بهینه سوق داده است.

محیط کسب و کار بی ثبات که با تعدد قوانین و مقررات پیچیده و بعضاً متناقض، فرآیندهای اداری طولانی و تعدد دستگاه های تصمیم گیری
بسیاری از مسائل و چالش های پیش روی کسب و کارها تشدید شده است.

کاهش دسترسی به منابع مالی خارجی

گران شدن بروز رسانی ماشین آلات و تجهیزات

بحران سرمایه در گردش

افزایش تنگنای ارزی

افزایش نا اطمینانی در اقتصاد

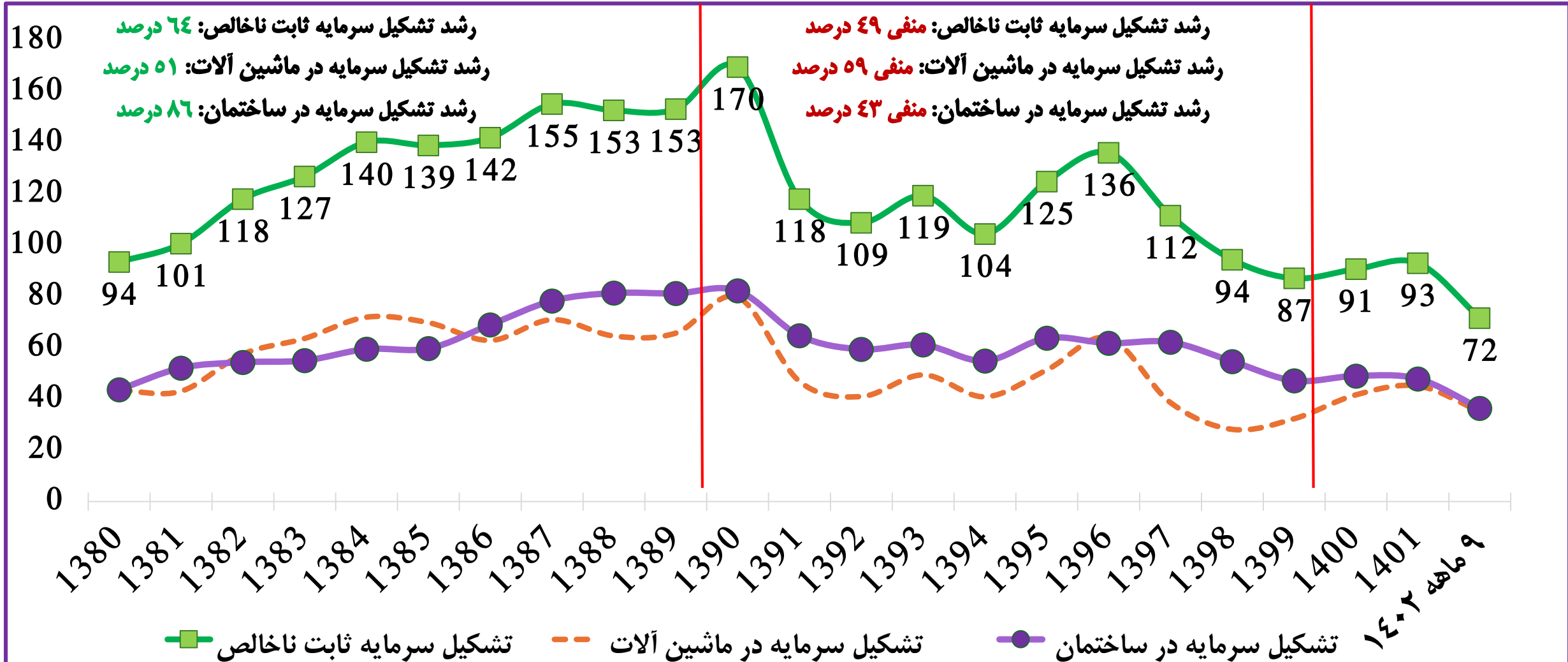
گسترش فساد

جذابیت یافتن فعالیتهای رقیب تولید

کاهش سرمایه گذاری در امور تولیدی

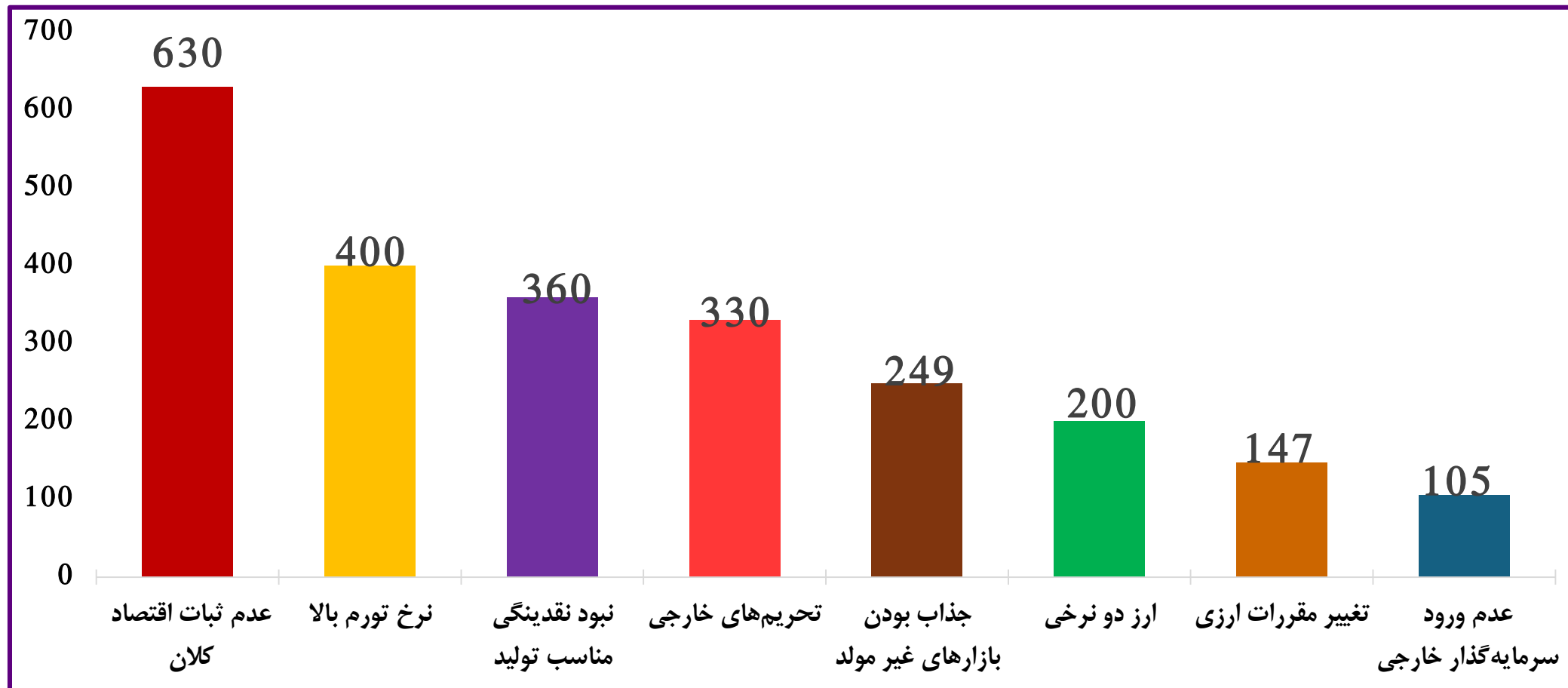
تصویری از روند سرمایه گذاری در کل اقتصاد کشور

روند تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به تفکیک اجزا (به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰ - واحد: هزار میلیارد تومان)

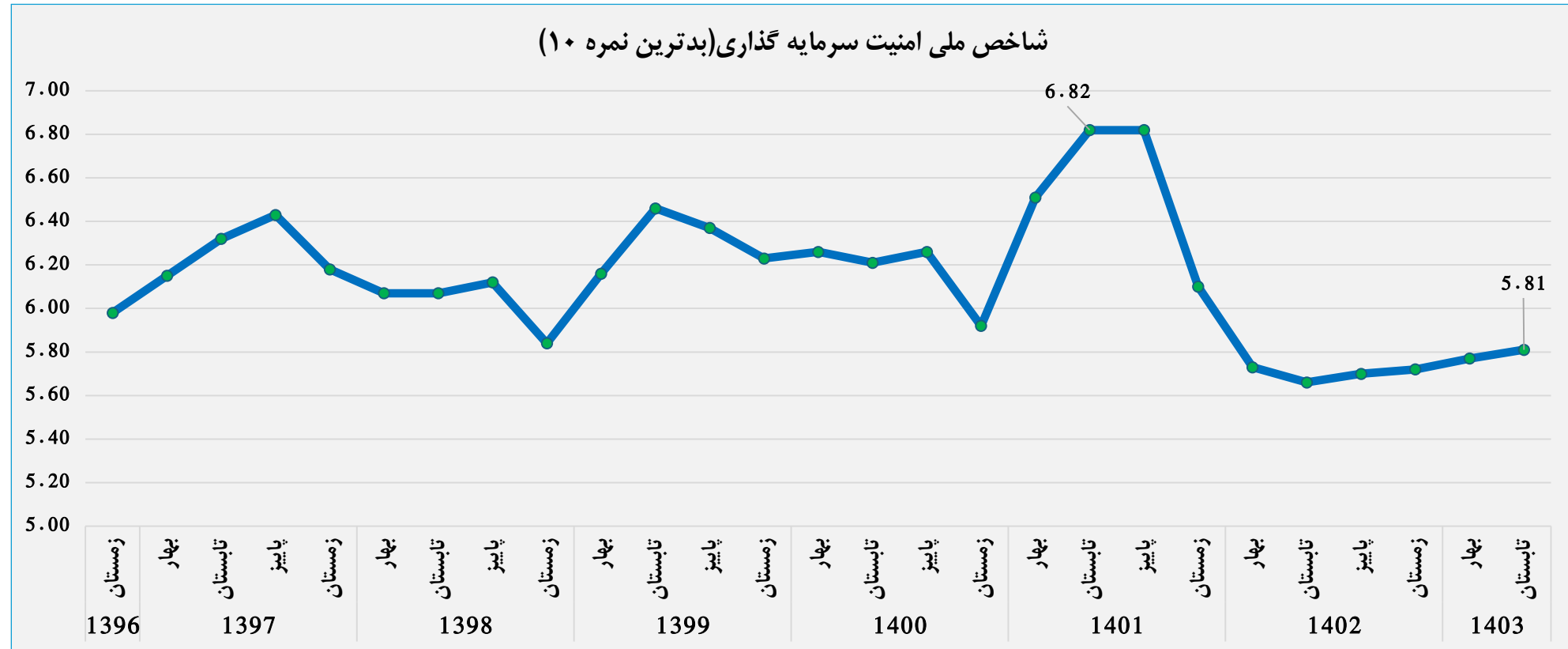
مهم ترین موانع پیش روی تولید

براساس نتایج نظر سنجی وزارت صمت از ۹۵۵ فعال اقتصادی در سال ۱۴۰۰

مأخذ: وزارت صمت.

شاخص امنیت سرمایه گذاری در سال های اخیر

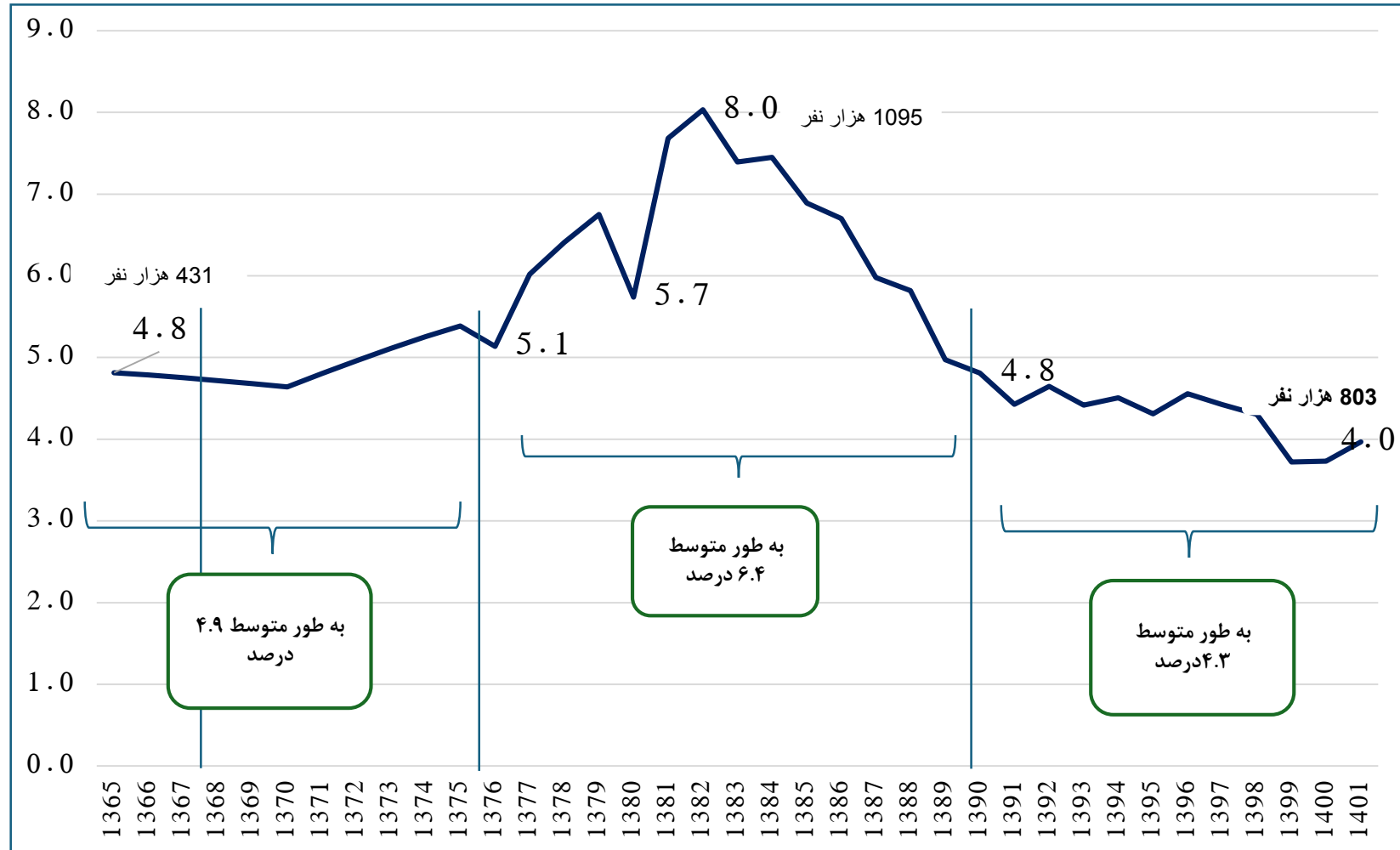

ماخذ: مرکز پژوهشهای مجلس

- شاخص امنیت اقتصادی با استفاده از آمارهای رسمی منتشر شده و نیز ارزیابی بیش از ۸ هزار نفر فعال اقتصادی نمونه در سطح کشور (مولفه های پیمایشی) که توسط مرکز پژوهشهای مجلس به صورت فصلی تهیه می شود.
- شاخص امنیت سرمایه گذاری از پاییز ۱۴۰۲ در حال بدتر شدن بوده است.

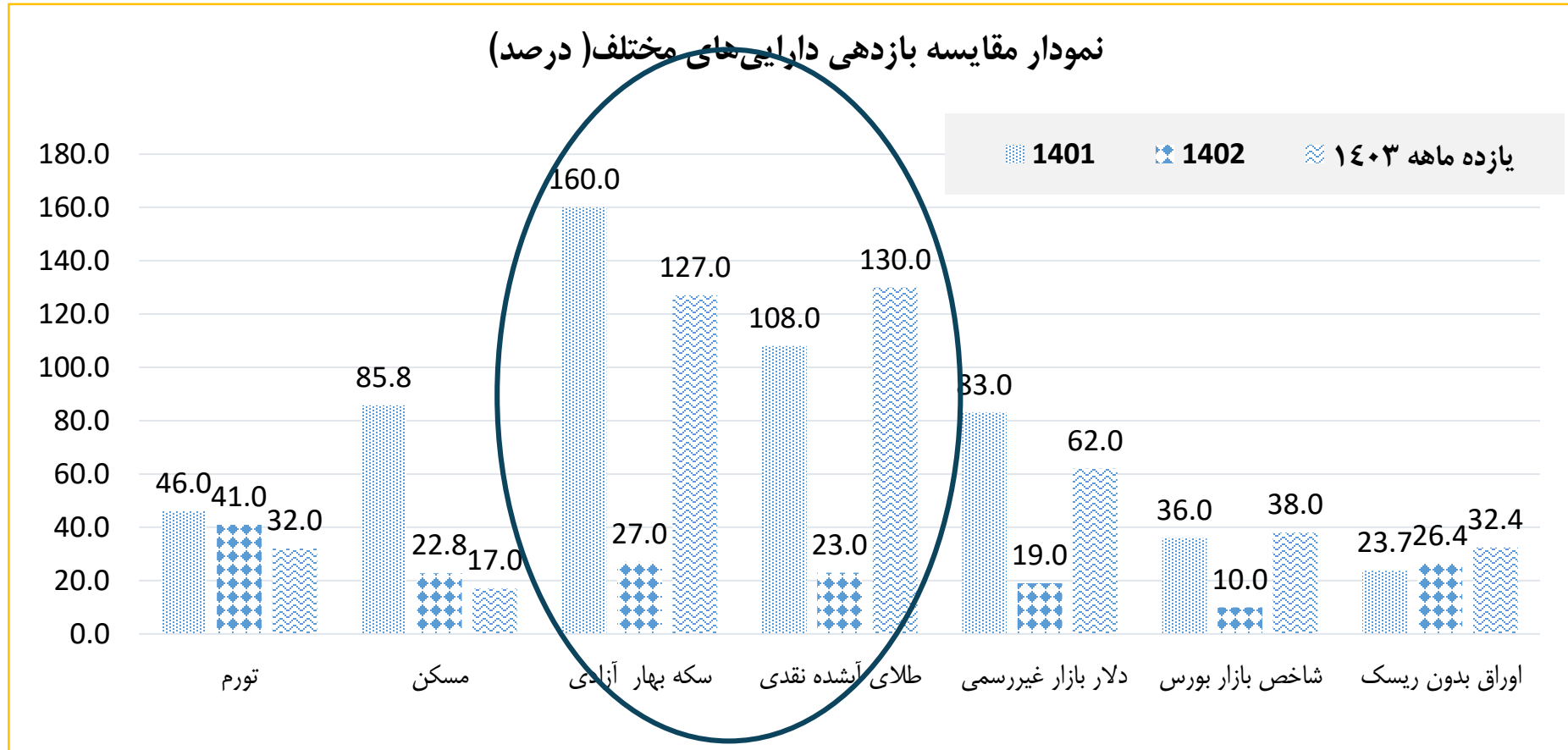
سهم کارفرمایان و سرمایه گذاران خصوصی از کل شاغلین خصوصی در اقتصاد ایران - درصد

- به طور متوسط سهم کارفرما از کل شاغلین بخش خصوصی کشور ۵.۳ درصد می باشد. در دوره باثبات اقتصادی و رشد نسبی بالاتر این سهم به بیش از ۶.۴ درصد رسیده است.
- در حال حاضر در کسب و کارهای ایران ۸۰۳ هزار کارفرما وجود دارد.
- با فرض لحاظ کردن این تعداد به عنوان سرمایه گذاران ملی، ظرفیت ایجاد کارفرما برای سرمایه گذاری در ۴ دهه اقتصاد ایران چندان رشد (سالانه ۲.۴ درصد) نکرده است.

Source: LFS, ...2023

بازدهی بازارهای موازی

مقایسه بازدهی دارایی ها و درآمد برای سرمایه گذاری در سه دهه گذشته

اچاره سرمایه	قیمت دارایی ها	
شاخص قیمت موجودی سرمایه	شاخص بازدهی دارایی ها*	سال
1.0	1.0	1374
9.7	12.0	1389
10.2	12.7	1390
297.3	785.9	1402
23	27	رشد سالانه کل دوره-درصد
16	18	۱- رشد سالانه دوره ۱۳۷۴ تا ۱۳۸۹-درصد
30	38	۲- رشد سالانه دوره ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۲-درصد
1.8	2.1	نسبت ۲ به ۱

صاحبان
سرمایه

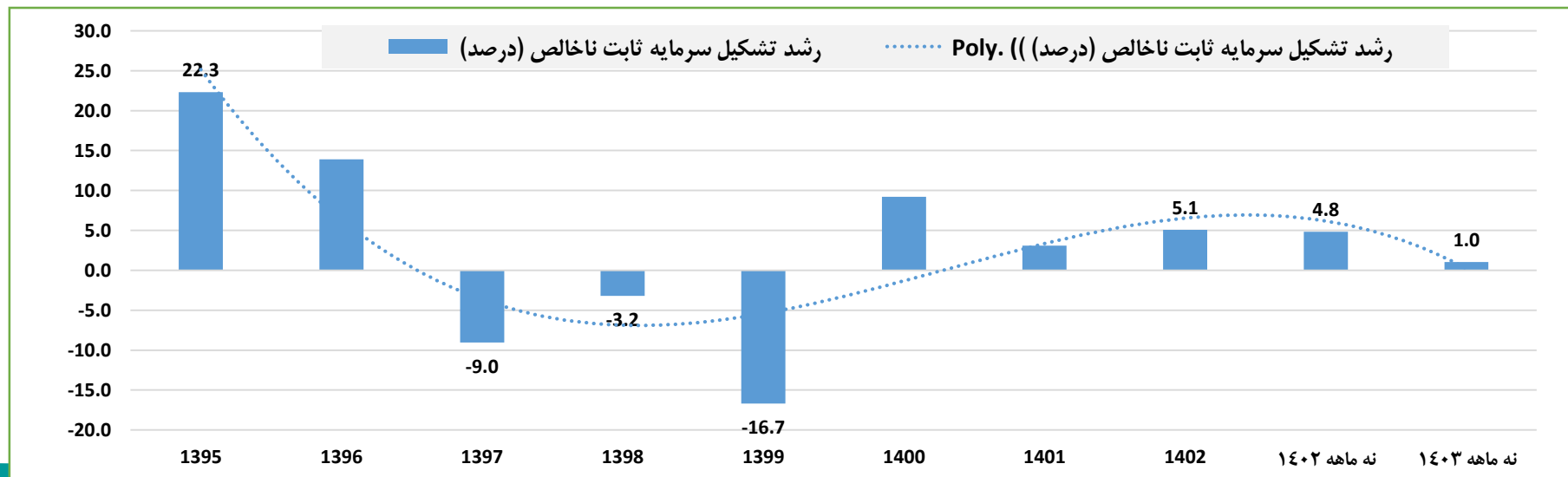
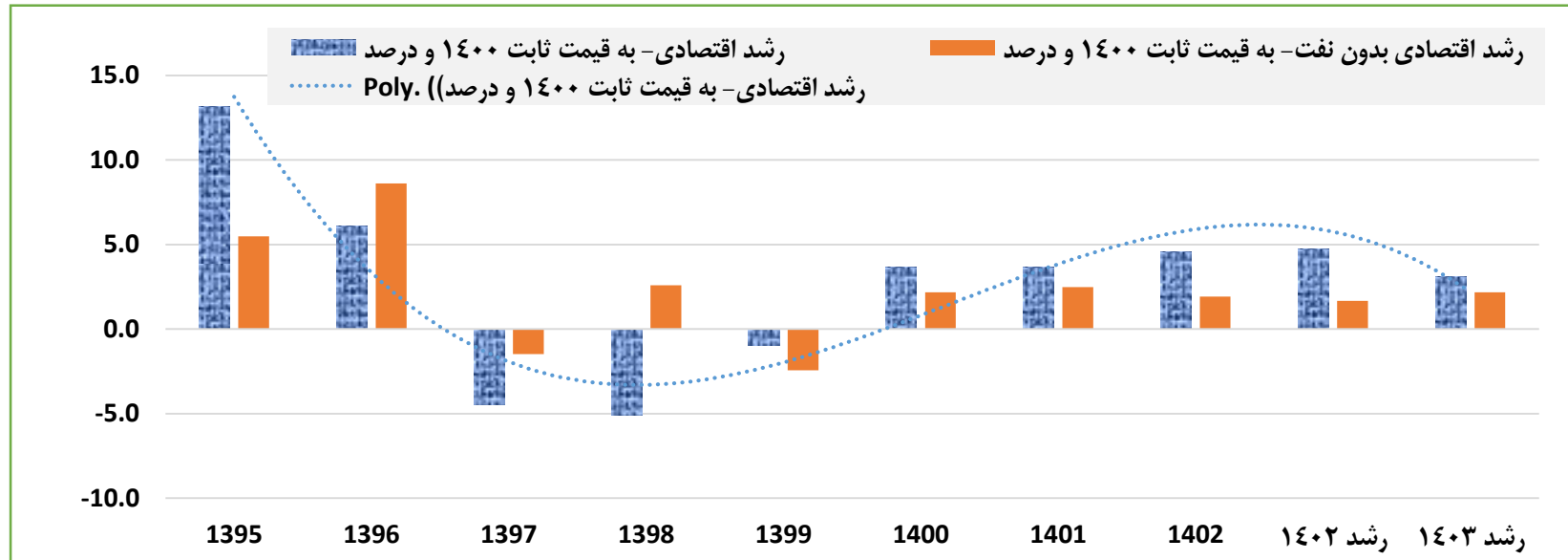

صاحبان ثروت

*دارایی ها(ترکیبی) شامل بازار سهام، نرخ ارز
غیررسمی، قیمت سکه، قیمت زمین شهری

شواهد اقتصاد ایران نشان می دهد که در دوره بی ثباتی بیشتر و نااطمینانی، بازدهی در دارایی ها بیشتر از بازدهی در سرمایه گذاری مولد بوده است. لذا منابع سرمایه ای کمتر به سمت فعالیت های مولد سوق پیدا می کند.

رشد اقتصادی و سرمایه گذاری

سیاست های سرمایه گذاری

سیاست های ارزی

سیاست های تجاری

سیاست های پولی

سیاست های اعتباری

سیاست های بودجه ای

سیاست های
اقتصادی دولت در
سال ۱۴۰۴

برای مهار تورم، سرمایه گذاری و بهبود
رشد اقتصادی

نگرش های اصلاحی افزایش ثروت آفرینی در اقتصاد ملی

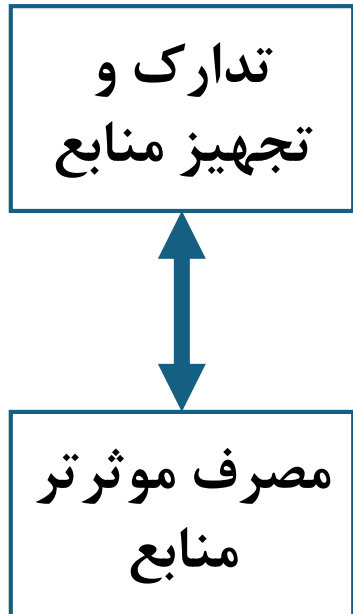
دو رویکرد همزمان در برنامه:

الف - تجهیز منابع برای برنامه هفتم، از جمله آنها:

- الگوی تامین مالی طرح و پروژه ها
- ایجاد بانک توسعه ج.ا.ایران (وزارت اقتصاد+بانک مرکزی+سازمان)
- ایجاد بانک توسعه بخشی و...
- مشارکت بخش خصوصی در طرح ها و پروژه ها و تکمیل زنجیره ارزش
- و...

• نحوه مصرف منابع و جهت گیری های آن در:

- طرح های پیشران
- تکمیل زنجیره های ملی - منطقه ای و بین المللی
- ارزش افزایی بالا
- ارز آوری بالا
- نقش آفرینی اقتصاد ملی برای اقتصاد منطقه و تولید ثروت

مصادق حمایت دولت برای توسعه سرمایه گذاری خصوصی

کارکرد تبصره (۱۸) سنوات قبل و تبصره ۲ قانون بودجه کشور

✓ تبصره ۱۸ قوانین بودجه سالهای ۱۴۰۰-۰۲ و تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۴۰۳ و تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور به موضوع حمایت از سرمایه گذاری، تولید و ایجاد اشتغال اختصاص دارد و هدف آن ایجاد و توسعه تولید اشتغال و کارآفرینی است. با عنایت به محدودیت منابع و نظر به یکپارچه سازی حمایتهای دولت از مسئله اشتغال، تامین مالی بنگاههای کوچک و متوسط و حمایت از اشتغال خرد از اولویتهای اصلی قانونگذار بوده است. (منابع بیش از ۴۴ هزار میلیارد ریال از منابع عمومی و بازگشتی ها و تلفیق با منابع بانکی در مجموع ۱۲۰۰ هزار میلیارد ریال)

✓ تسهیلات موضوع تبصره (۱۸) قوانین بودجه سال ۱۴۰۲ و همینطور تبصره ۲ قانون بودجه ۱۴۰۳ مشتمل بر اعطای دو نوع تسهیلات تلفیقی که در اجزای (۱) و (۲) بند «ب» تبصره مذکور تصریح شده و اعطای تسهیلات تکلیفی قرض الحسنه که در اجزای (۳) و (۴) بند «ب» تبصره مذکور آمده می باشد. تسهیلات تلفیقی که از طریق سپرده گذاری منابع دولت در بانکها و تلفیق با منابع شبکه بانکی و با عاملیت بانکها پرداخت می شوند.

الزامات سیاستی منابع مالی مورد نیاز سرمایه گذاری در برنامه هفتم پیشرفت

- الزامهای سیاستی در سطح اقتصاد کلان
- الزامات در حوزه بازار سرمایه
- الزامات در حوزه پولی و بانکی
- الزامات در حوزه ارزی و تجارت خارجی
- الزامات در حوزه سرمایه گذاری خارجی

الزامات سیاستی توسعه سرمایه گذاری در حوزه پولی و بانکی

- نظارت موثر بر مسیرهای رشد نقدینگی توسط بانکها و افزایش سقف ترازنامه بانکها مشروط به دارا بودن ویژگی‌هایی چون تحقق بخشی از اهداف توسعه‌ای دولت
- افزایش کیفیت رشد اعتبارات از طریق تشدید محدودیت‌ها بر وام‌دهی به اشخاص مرتبط
- تسهیل بکارگیری ابزارهای تعهدی در تامین مالی بنگاه‌ها
- اصلاح نرخ تامین مالی مبتنی بر قرارداد (فاکتورینگ) در آیین نامه بانک مرکزی و ایجاد امکان تغییر بر اساس نرخ‌های توافقی
- افزایش تغییر نقدینگی هدفگذاری شده حداقل به میزان ۲۵۰ هزار میلیارد تومان با هدف تامین مالی طرح‌های پیشران ملی.
- کاهش داراییهای غیرمولد بانکها از طریق واگذاری اموال و دارایی‌های مازاد بانکها (موضوع ماده (۱۲) قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها) و سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌ها / پروژه‌ها و ایفای نقش در تسهیل تامین مالی شرکت پروژه سهامی عام
- اصلاح حداقل یک یا دو بانک براساس استانداردهای بین‌المللی جهت انجام مراودات با بانک‌های خارجی
- پیگیری لغو تحریم‌های بانکی داخلی در قالب توافق با کشورهای غربی
- فراهم‌سازی امکان تسویه مطالبات غیرجاری بدهکاران کلان بانکها با سپرده‌های این بدهکاران در بانکهای دیگر
- افزایش ۲۰ درصدی نسبت تسهیلات به سپرده (نسبت به ابتدای برنامه) برای استان‌ها و مناطق محروم و کمتربرخوردار
- تداوم افزایش سرمایه بانک‌های دولتی و تقویت منابع اشتغال‌زایی در لوایح بودجه سنواتی

تامین مالی مورد نیاز سرمایه گذاری برای سال ۱۴۰۴

- تصویب برنامه تامین مالی مورد نیاز سرمایه گذاری و در برنامه هفتم و به ویژه سال ۱۴۰۴ در شورای عالی راهبری برنامه هفتم پیشرفت،
- سرمایه گذاری مورد نیاز برای تحقق اهداف رشد اقتصادی برای سال ۱۴۰۴ حدود ۷۹۸۴ هزار میلیارد تومان می باشد که پیش بینی می شود حداکثر بالغ بر ۴۷۱۵ هزار میلیارد تومان آن از ۵ حوزه تامین مالی شود.
- برای تحقق اهداف برنامه هفتم در حوزه سرمایه گذاری بالغ بر ۳۲۶۹ هزار میلیارد تومان آن (معادل ۴۱ درصد کل سرمایه گذاری مورد نیاز) از سایر روش های تامین مالی انجام پذیرد. مبلغ ۴۷۱۵ هزار میلیارد تومان بصورت خوشبینانه و با فرض عدم نشت به سایر بخش های غیرمولد، توان تجهیز حداکثر نصف نیاز سرمایه گذاری ۸ درصدی رشد اقتصادی را دارد.

جهت گیری های تحقق شعار سال ۱۴۰۴ - سرمایه گذاری برای تولید

- پیش نویس برنامه تحقق شعار سال که سرمایه گذاری برای تولید است در همان روزهای تعطیل ابتدای سال تدوین شد
- برای تحقق شعار سال، دستگاه‌های اجرایی موظف شده‌اند با هدف افزایش سرمایه‌گذاری برای تولید در سال ۱۴۰۴، پیش بینی لازم جهت انجام اقدامات لازم برای عملیاتی شدن ۱۴ محور ذیل انجام دهند:

- (1) ثبات اقتصادی
- (2) تسهیل و ساده‌سازی فرآیندهای سرمایه‌گذاری
- (3) تامین الزامات و بهبود امنیت سرمایه‌گذاری
- (4) تعریف و توسعه زمینه‌ها، بسترها و مشوق‌های کمی و کیفی تامین مالی برای سرمایه‌گذاری مولد
- (5) تنوع بخشی به ابزارهای تامین مالی و هدایت سرمایه‌های خرد به سمت تولید
- (6) حمایت از حقوق مالکیت در سرمایه‌گذاری و ثبات و شفافیت قوانین و مقررات
- (7) تقویت نقش و سهم بخش‌های خصوصی و تعاونی
- (8) تشویق و ارتقاء نوآوری و فناوری
- (9) توسعه دانش و مهارت نیروی کار و افزایش سرمایه انسانی
- (10) برندسازی و ترویج تجارت و معرفی کشور به عنوان مقصد مطلوب سرمایه‌گذاری
- (11) افزایش رقابت پذیری و توسعه صادرات کالاها و خدمات به بازارهای منطقه ای و جهانی
- (12) مدیریت واردات و مبارزه با قاچاق کالا
- (13) کاهش هزینه‌های لجستیکی تولید و صنایع
- (14) تقویت سیاست‌های ارتباطی، اطلاع رسانی، معرفی، آموزش و ترویج فرصت‌های سرمایه‌گذاری

نمونه اقدامات پیش بینی شده دستگاهها برای افزایش سرمایه گذاری به تفکیک محورهای توافق شده

اهداف	اقدامات	دستگاههای متولی	دستگاههای همکار	زمان اجراء
۱- ثبات اقتصادی	1. کنترل تورم از طریق اجرای سیاست های پولی موثر و کارا از طریق اقدامات ذیل: - تنظیم و کنترل رشد نقدینگی در انطباق با اهداف کنترل تورم و حمایت از رشد اقتصادی و اشتغال و سایر اهداف قانونی بانک مرکزی - مدیریت انتظارات تورمی از طریق سیاستهای ارتباطی سیاست پولی، تقویت اعتبار بانک مرکزی و ثبات بخشی به بازارهای ارز و طلا - اجرای موثر عملیات بازار باز، تسهیلات قاعدهمند و اعتبار بلندمدت (در قالب ریپو) - بازنگری/تغییر نرخ سود سیاستی و دالان نرخ سود در بازار بین بانکی و نرخ های سود سپرده ها و تسهیلات بانکی (در صورت لزوم) - انتشار اوراق ودیعه بانک مرکزی (در صورت لزوم)	بانک مرکزی ج.ا.ایران	وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه کشور و سایر دستگاههای اجرایی مرتبط و بانک هاو موسسات اعتباری	
	1. حفظ سلامت و ثبات نظام بانکی از طریق اقدامات ذیل: - تنظیم گری و نظارت قوی و موثر بر بانک ها و موسسات اعتباری و سایر اشخاص تحت نظارت - رعایت الزامات نقدینگی و سایر شاخصهای سلامت مالی توسط بانک ها و موسسات اعتباری - اجرای برنامه های بازسازی و گزیر برای بانکهای ناتراز و ناسالم و انحلال برخی از بانک های ناسالم غیر قابل احیا - افزایش نسبت کفایت سرمایه بانک ها از طریق افزایش سرمایه و بهبود وضعیت ریسک دارایی های آنها	بانک مرکزی ج.ا.ایران	وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور و بانک هاو موسسات اعتباری	
	1. مدیریت بازار ارز در جهت تامین نیازهای ارزی واقعی و کمک به ثبات بازارهای ارز و طلا از طریق اقدامات ذیل: - توسعه و تعمیق و متنوع سازی بازار ارز تجاری مرکز مبادله ارز و طلای ایران برای کلیه ارزهای کشور - مدیریت نرخ ارز سامانه ارز تجاری و کنترل نوسانات شدید ارزی در چهارچوب مقررات و ضوابط مرتبط با هدف ثبات و پیش بینی پذیر کردن تحولات نرخ ارز تجاری - بودجه ریزی ارزی و کنترل مصارف ارزی از طریق فرآیند ثبت سفارش، تخصیص و تأمین ارز و تخصیص منابع ارزی براساس اولویت بندی مصارف با نظر دستگاههای متولی - تأمین حداکثری ارز مورد نیاز واردات کالاهای اساسی، ضروری، واسطه ای و سرمایه ای کشور؛ - بهبود ترکیب ذخایر ارز و طلای بانک مرکزی از طریق خرید طلا و بهبود ترکیب اسکناس ارزی - توسعه مناسبات منطقه ای و فرامنطقه ای از جمله راه اندازی ریال آفشور جهت مبادلات تجاری و مالی با روسیه از طریق ارزهای محلی - پیگیری توافقات با چین، روسیه، عراق، افغانستان، کشورهای آسیای میانه و قفقاز و بریکس. - مدیریت نوسانات بالای نرخ ارز غیررسمی با مداخله هدفمند در بازار و رعایت ملاحظات مرتبط با ذخایر ارزی - مسدودسازی حساب های بانکی معامله گران غیرمجاز و سفته بازان بازار ارز و طلا - افزایش حکمرانی ریال و رصد جریانات پولی و زنجیره های به هم پیوسته از تراکنش ها و عملیات بانکی متناظر با جریان مبادله کالا و خدمات در بانک مرکزی - معرفی فرصت های جذاب سرمایه گذاری ریالی یا ارزی شامل طرح های دارای بازدهی انتظاری بالا و ارزآور در حوزه های مختلف نفت و گاز، معادن، فولاد و ... به سرمایه گذاران داخلی و خارجی در سامانه های مربوطه از جمله سامانه جامع اطلاعات سرمایه گذاری کشور. - کنترل رفتارهای سوداگرانه و سفته بازانه و فعالیت های غیر مولد از طریق ابزارهای مالیاتی (از جمله مالیات بر عایدی سرمایه و مالیات بر مجموع درآمد خانوار)	بانک مرکزی ج.ا.ایران	وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، نفت ، امور خارجه، وزارت اطلاعات، وزارت کشور، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، سازمان برنامه و بودجه و سایر دستگاههای اجرایی و بانک هاو موسسات اعتباری	
	1. اصلاح آیین نامه تشکیل مرکز خدمات سرمایه گذاری استان (مصوب ۱۳۸۹ هیأت وزیران) جهت تصویب در هیات وزیران	وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران)	وزارت کشور	
	1. تهیه دستورالعمل های موضوع فصل پنجم قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت ها (مرتبط با سرمایه گذاری خارجی) برای تصویب در شورای عالی تأمین مالی و یا هیات وزیران	وزارت امور اقتصادی و دارایی	سازمان برنامه و بودجه کشور	

با توجه به شرایط اقتصاد ایران و برای دستیابی به اهداف مورد نظر شعار سال، اصول حاکم زیر در تدوین این برنامه سال مدنظر قرار گرفته است:

- **تمرکز بر تولید مولد:** هدایت منابع مالی به سمت فعالیتهای تولیدی به جای فعالیتهای غیرمولد نظیر دلالتی و سفته بازی.
- **جلوگیری از مداخله غیرضروری دولت:** دولت باید نقش تسهیل گر داشته و از رقابت با بخش خصوصی اجتناب کند.
- **کاهش ریسک و مخاطرات:** اجتناب از تصمیمات خلق الساعه و پرهیز از ایجاد شوک در قیمت های راهبردی.
- **شفافیت و ثبات اقتصادی:** ایجاد اطمینان برای سرمایه گذاران داخلی و خارجی از طریق بهبود محیط سرمایه گذاری، بهبود فضای کسب و کار و احترام به حقوق مالکیت و پرهیز از اعمال هر نوع سیاستی که تکانه های غیرقابل انتظار را به دنبال داشته باشد.
- **عدالت اقتصادی و توسعه متوازن:** توزیع عادلانه منابع و فرصت های سرمایه گذاری در مناطق مختلف کشور، به ویژه مناطق محروم.
- **پایداری رشد:** تأکید بر سرمایه گذاری در فناوری، نوآوری و بهره وری در منابع آب و انرژی و خاک به عنوان عوامل کلیدی رشد میان مدت و بلندمدت.

اجرائی سازی قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها

- اجرائی سازی قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها: بر اساس قانون تامین مالی تولید و زیرساخت‌ها مصوب ۲۲/۱۲/۱۴۰۲ مجلس شورای اسلامی (و ابلاغی مورخ ۱۷/۲/۱۴۰۳ ریاست جمهوری)، تنظیم و انجام بیش از ۵۰ مورد مقرر و تکلیف، برعهده شورای ملی تامین مالی قرار داده شده است. در این راستا، از زمان ابلاغ قانون، مرکز تسهیل تامین مالی تولید در وزارت امور اقتصادی و دارایی تشکیل شده است. تکالیف مهمی نیز سازمان برنامه و بودجه کشور از جمله در حوزه توسعه مشارکت عمومی و خصوصی، گذاشته شده است و دستورالعمل آن به تصویب شورا رسیده است.
- از بهار سال ۱۴۰۳ تا فروردین سال ۱۴۰۴، ۱۳ جلسه شورای ملی تامین مالی در وزارت امور اقتصادی و دارایی (هر ماه بیش از یک جلسه) تشکیل شده است. تا پایان سال ۱۴۰۳، ۸۵ درصد از پیش‌نویس‌ها تدوین، تهیه، بررسی و یا تایید و تصویب شده است.
- ۱۶ مورد از آیین‌نامه‌های مندرج در قانون، معادل ۶۴ درصد از کل آیین‌نامه‌های موردنظر قانون به تایید شورای ملی تامین مالی رسیده و جهت تصویب به هیات وزیران ارسال شده است.
- ۶ آیین‌نامه از ۹ آیین‌نامه باقی مانده نیز تدوین شده است که بزودی پس از اتمام بررسی در کمیته‌های تخصصی شورا، با تایید در شورا به هیات وزیران ارسال خواهد شد.

اهم سیاست ها و جهت گیری قانون تامین مالی تولید و زیرساختها با هدف تسهیل تامین مالی و جلب مشارکت بخش غیر دولتی در طرح های تولیدی و زیربنایی

- تأسیس و فعالیت شرکتهای اعتبارسنجی و صندوق های تضمین غیردولتی
- ایجاد زیرساخت الکترونیکی «سامانه جامع اطلاعات سرمایه گذاری کشور» توسط سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی به منظور معرفی ظرفیت های سرمایه گذاری دولتی و غیردولتی در کشور و جذب تأمین مالی خارجی،
- تسهیل و اعطای اقامت به اتباع خارجی متقاضی از طریق سپرده گذاری ارزی یا ریالی یا سرمایه گذاری مستقیم یا غیرمستقیم
- شناسایی و به روزرسانی فهرست فرصتها، بسته ها و طرح (پروژه) های سرمایه گذاری، مجوزهای بدون نام، مشوقهای سرمایه گذاری و تسهیلات قابل ارائه به سرمایه گذاران در حوزه کاری هر یک از دستگاههای اجرایی و درج آن در سامانه جامع اطلاعات سرمایه گذاری کشور
- تأسیس کارگزاری (آژانس) های جذب سرمایه گذاری خارجی برای اشخاص حقوقی
- طراحی «سامانه جامع وثایق» و تدوین تنظیم قراردادها و فرایندهای آن
- مالیات به نرخ صفر در قانون با هدف به منظور فراهم ساختن زمینه سرمایه گذاری عموم مردم در انواع طرح (پروژه) های تولیدی یا زیربنایی و طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای، ترویج فرهنگ سرمایه گذاری غیرمستقیم با هدف کاهش هزینه های تأمین مالی

قوانین موجود برای توسعه سرمایه گذاری و بهبود فضای کسب و کار

هم اکنون در حوزه کسب کار قوانین و مصوبات متعددی وجود دارد:

- قانون برنامه هفتم پیشرفت-مصوب ۱۴۰۳
- قانون تامین مالی تولید و زیرساخت ها-مصوب ۱۴۰۳
- قانون احکام دائمی توسعه-اساسنامه صندوق توسعه ملی-مصوب ۱۳۹۶
- قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار، مصوب ۱۳۹۰
- ماده ۵۷ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقاء نظام مالی کشور،
- ماده ۷۰ قانون برنامه پنجم توسعه و تاکید بر "فراهم کردن زیرساخت های فنی و بسترهای لازم برای صدور مجوزها و خدمات به صورت الکترونیکی و در قالب پنجره واحد در حوزه های مرتبط"
- مصوبه شماره ۵۰۸۶۸ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی درخصوص "استقرار و توسعه مرکز ملی پایش محیط کسب و کار کشور" و مدیریت محتوا و کاربری سامانه های تحت درگاه ملی صدور مجوزهای کشور،
- قانون ماده ۷ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی(اصلاحی ۱۳۹۹/۱۱/۱۵)
- قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار ماده ۷ مکرر(الحاقی ماده ۷ قانون اصل ۴۴ مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۲۴)

اقدامات کلیدی

- تدوین و تصویب قانون بهبود کسب و کار ۲ با مشارکت فعال اتاق بازرگانی و سایر اتاق ها و تشکل ها
- تسهیل سرمایه گذاری بخش خصوصی از طریق تسریع در تصویب قانون مشارکت عمومی و خصوصی و اجرایی سازی دستورالعمل مصوب شورای عالی تامین مالی تولید و زیرساخت
- نهایی سازی سریع آیین نامه مشارکت عمومی و خصوصی با تسهیل واگذاری طرح های عمرانی نیمه تمام به بخش خصوصی
- تسریع در برنامه توسعه سرمایه گذاری های اشتغال زای تبصره های ۱۸، ۲ و ۱۵ بودجه سنواتی (منابع قابل دسترس)
- تسریع طرح های پیشران ملی و منطقه ای در چارچوب دستورالعمل مصوب شورای عالی راهبری برنامه
- تقویت سرمایه بانک های دولتی با ظرفیت های قانون بودجه سال ۱۴۰۴
- تقویت سرمایه بانک های خصوصی با ظرفیت های قانون برنامه هفتم پیشرفت
- بند (ت) ماده ۴۸ برنامه هفتم توسعه: تدوین سند استراتژی توسعه صنعتی

الزامات کلیدی

الزامات سیاستی توسعه سرمایه گذاری:

- در سطح اقتصاد کلان
- حوزه بازار سرمایه
- حوزه پولی و بانکی
- حوزه ارزی و تجارت خارجی
- حوزه سرمایه گذاری خارجی

با سپاس از توجه شما